

Banken crisis

Over heel de wereld vragen bankiers, verzekeraars, toezichthouders, politici en hoge ambtenaren zich af; had de bankencrisis mogen gebeuren?

Het antwoord is uiteraard dat dit nooit had mogen gebeuren.

Achteraf is ook wel duidelijk waarom het niet had mogen gebeuren.

Immers zijn banken en verzekeraars instellingen die financiële risico's moeten beheersen. Hoe konden die experts de door hen genomen risico's toch zo verkeerd inschatten?

Op welke grond hebben de topmanagers de laatste jaren zulke enorme bedragen mogen verdienen terwijl ze in feite hun werk zo slecht gedaan hebben?

Het antwoord op al die vragen is simpel. De topmanagers zaten om de verkeerde reden op die plekken. Ze zaten er vanwege hun ambitie tot zelfverrijking, niet vanwege hun kunde. Het waren stuk voor stuk sluwe zakenmensen die het beste met zichzelf voor hadden en bijzonder veel aandacht voor hun persoonlijke gewin hadden. Om dat persoonlijke gewin te kunnen maximeren hebben ze veel te grote risico's met de bedrijven gemaakt.

Het is crimineel

Het is simpelweg de geschiedenis die zichzelf weer een keer aan het herhalen is.

Amerika is in feite een modern 'keizer'rijk dat zichzelf door wantoestanden, zelfverrijking en bedrog ten gronde richt. Zo ging het bij andere keizerrijken die ten onder gingen, zo gaat het in de toekomst bij grote (keizer)rijken. 'Its the sign of the times'. We leven in de nadagen van het Amerikaanse rijk. Zoals ieder rijk zal het niet zonder slag of stoot ten onder willen gaan. Het is echter onafwendbaar. De bedriegende zelfverrijkende topmanagers zijn slechts de zichtbare kenmerken van een nakend einde van een wereldleider.

Dat op zich is geen ramp en niets nieuws. Zo gaat het nu eenmaal. Het is evolutie. Mensen worden ook geboren en worden ouder. Zo gaat het ook met keizerrijken. Ze worden geboren en gaan eens ten onder. Meestal door interne problemen vanwege wangedrag.

Waar en wat ging mis bij de banken en verzekeraars?

- Het ging mis toen ze steeds minder gingen kijken naar de onderliggende waardes van uitstaande leningen. Ze werden daar min of meer door gedwongen door de druk van de markt. Althans, zo voelden ze dat. Topmanagers moesten vanwege hun extreme beloningen ook extreem presteren en namen daartoe ieder jaar een heel klein stapje over de 'streep'. Nooit was er een topmanager die 'ineens' besloot de zaak te flessen. Neen, het was steeds een miniem stapje over de streep van het toelaatbare. De stapjes waren zo klein dat niemand er over kon vallen. Dat deed ook vrijwel niemand. Toen Warren Buffett er voor het eerst voor waarschuwde was er wat ongelooft. Waar had deze man het over. Hij moest wel te oud worden om zich zo druk te maken.

Er was immers niets aan de hand.

Geen accountant die aan de bel hing, geen bedrijf dat zich zorgen maakte en geen belegger die klaagde. De winsten voor de banken liepen enorm op en voor de aandeelhouders waren de rendementen prima. Blijkbaar waren die dure topmanagers hun geld wel waard, want de miljarden liepen maar binnen.

De onderliggende waardes werd minder en minder naar gekeken, maar dat is niet het hele verhaal. Ook de eisen die aan lenende Amerikaanse consumenten gesteld werden, werden losgelaten. Drie keer het jaarloon kunnen lenen werd zes keer het jaarloon. Rentebetalingen hoefden niet meer, je kon een hypotheek afsluiten met een twee of drie jaar renteloze of zeer lage rente periode. Na die periode sloot je simpelweg een volgende (hogere) hypotheek af, die mogelijk was omdat je huis toch wel meer waard geworden zou zijn. De huizenmarkt was immers al sinds 1975 een loterij zonder nieten gebleken. Geen enkele reden aan te nemen dat dit zou veranderen. De meeste werkenden in de banken en verzekeringssector hadden in hun actieve werkloopbaan nog nooit dalende huizenprijzen meegemaakt. Dalende huizenprijzen bestonden simpelweg niet.

De managers vonden het prachtig. Enorme hoeveelheden leningen werden afgesloten en dat bracht enorme hoeveelheden aan in rekening gebrachte kosten en afsluitprovisies op.

De knappe koppen van de ondernemingen gingen vervolgens nog verder. Als je een hele lading van die leningen bij elkaar bracht, dan kon je daar een nieuw product van maken. Nu kon je als bank die set leningen onder een mooie naam weer verkopen aan andere banken of marktpartijen. De afgeleide producten waren geboren.

Fantastisch, want ook daarop kon afsluitprovisie en kosten in rekening worden gebracht. NOG meer winst voor de banken!

De managers helemaal tevreden want hun omzet verdubbelde bijna door deze briljante vondst.

Toen prikte iets of iemand in de ballon en deze zei plotseling 'pang'.

Oeps... pang, hoezo pang?

Deze kleine speldenprik en het daaropvolgende leeglopen van de ballon was een combinatie van twee factoren.

Een lokaal dalende huizenprijs en het feit dat een flinke golf van 'lage rente hypotheekleningen' tegen de aanpassingsperiode aanliepen.

De eerste consumenten konden de beoogde overstap naar de hogere hypotheekleningen niet maken, omdat de huizenprijs niet verder was opgelopen. De nieuwe rente lag echter ruim boven hun budget, want ze hadden ook een enorme lening voor het huis opgepakt. Het leven was in Amerika ook niet goedkoper geworden, en spaargeld hebben Amerikanen niet meer. Er zat niets anders op dan een Fore Closure, een gedwongen verkoop van het huis via een openbare veiling.

Het nadeel van zo'n veiling is het feit dat de huizen er meestal met een forse onderwaardering verkocht worden. Huizenprijzen die al onder druk stonden, kwamen nog verder onder druk, want ze nog maar 400.000 te vragen voor je huis als het huis van de burens net op de veiling voor 260.000 is verkocht. Het balletje was de verkeerde kant op gaan rollen en de helling werd steeds steiler.

De banken kregen met een hausse aan consumenten te maken die hun hypotheek niet meer konden opbrengen en kwamen daardoor in het bezit van steeds meer leegstaande huizen. Banken zijn geen huizenmelkers en namen liever direct de winst of het verlies dan dat ze spelers op de huizenmarkt zouden worden. De verliezen op de huizen hielden in dat de leningen niet volledig goedgekeurd konden worden en dat op de uitstaande hypotheekleningen moest worden afgeschreven. Die hypotheekleningen waren echter verwerkt in de afgeleide producten en die werden ineens geconfronteerd met een onverwachts probleem. Daar was namelijk een boekhoudkundige truc op uitgehaald die heel wat bankiers en verzekeraars akelig verraste.

De afgeleide producten waren namelijk niet gewaardeerd als subprime leningen waaruit ze bestonden, maar waren als set van subprime hypotheekleningen uitgegeven door een bank van naam en de waarderinggrondslag van die afgeleide producten was daarmee niet meer de onderliggende waarde, maar er werd uitgegaan van de uitgevende bank als waarderinggrondslag. In de normale wereld is een subprime lening een subprime lening, maar als die subprime lening door CitiGroup was uitgegeven, dan werd deze subprime lening onverklaarbaar ineens eens veel hoger gekwalificeerde lening. De ratingbureaus deden gretig mee aan dit circus en draaiden daardoor ook fantastische jaren. Net als de accountants in 1999, lieten ze de basis van hun vakgebied los voor het grote geld. De tweederangs leningen kregen dus als setje een veel hogere waardering die ze feitelijk verdienden, simpelweg omdat banken van naam deze setjes uitgaven. Tot grote schrik van de topmanagers bleken deze eerder zo makkelijke inkomsten vanuit die verhandelde afgeleide producten nu ineens als een guillotine te werken.

Het meest verrassende van dit alles was nog wel het feit dat vrijwel alle banken de truc hadden uitgehaald en daarmee hun collega's en verzekeraars in feite opgelicht hadden, maar dat ze via de achterdeur de net zo beroerde producten van hun collega's zelf ook binnen hadden gehaald. De oplichters waren dus zelf ook opgelicht. Eén van de meest opmerkelijke zaken in heel de crisis is het feit dat ze dat zelf niet eens door hebben gehad. Vandaar dat wat topmanagers moesten

vertrekken doen bleek dat ze wel degelijk enorme risico's gelopen hadden. Geen seconde hadden ze er aan gedacht dat anderen net zo slim en crimineel konden zijn.

Het resultaat van dat alles was dan weer dat geen bankier nog een andere bankier durfde te vertrouwen en onder ogen te komen. Ze waren ziende in de val getrapt die ze elkaar allemaal gezet hadden.

Slechts een enkele bank of verzekeraar had aan dat spel niet meegedaan. Het spel was zo wijdverspreid, dat 99 van de 100 spelers er in meegegaan waren. Heel de sector bleek volkomen verrot. In de jacht op meer geld waren ze de basisbeginselen voor hun handel vergeten.

De instituten die risico moesten managen waren schuld aan de beursdaling die de geschiedenis in zal gaan als de subprime bankencrisis.

Dit had nooit mogen gebeuren.

- De Dow Jones daalde van 14.280 naar onder de 12.000. -

Hoe nu verder?

We zijn nog lang niet aan het einde van de tunnel, want de huizenprijzen in Amerika staan nog altijd onder druk. Ieder huis dat via een veiling op de markt gebracht wordt, zet de rest van de straat en wijk verder onder druk. De FED is daarom heel agressief de rente aan het verlagen, om zo consumenten lucht te geven. Bush heeft daarom ook 150 miljard aan consumenten gegeven, om ze cash te geven, zodat ze niet juist op dit moment het bijltje er bij neergooien.

Ondertussen wantrouwen de banken en verzekeraars elkaar enorm.

Wie is nu eigenlijk te vertrouwen?

Ze kennen zichzelf en elkaar en weten dat ze stuk voor stuk in feite witteboorden criminelen zijn. Het wantrouwen bij de bankiers zit dus diep. Ze weten immers wat ze zelf uitgehaald hebben en weten ook donders goed dat hun collega's niet veel anders zijn.

Daar banken elkaar nu geen geld meer uitlenen, komen banken en leningverstrekkers die wat krap bij kas zitten snel in de problemen. In Engeland was het leningverstrekker Northern Rock dat daardoor als eerste bij de Engelse overheid kwam aankloppen om noodhulp.

Dat werd ze niet in dank afgenomen.

Wat de directie van Northern Rock daarmee deed, was in feite het bedrijf aan de overheid geven. Jammer voor de zittende aandeelhouders, de Engelse overheid is nu feitelijk eigenaar en maakte 17 februari zelfs de nationalisatie bekend. Terecht of niet, maar het management van Northern Rock werd door de Engelse overheid opzij geschoven als niet capabel. Ze moest bloeden voor een situatie die niet eens zo zeer aan hen lag. Terecht hadden ze er altijd op gerekend dat banken geld beschikbaar zouden hebben. De banken wilden echter ineens niet uitlenen tegen de officiële tarieven.

Voor een partij als Northern Rock was er dus ineens geen geld meer beschikbaar tegen de geldende rente.

De rente had op dat moment in feite naar 12% of hoger moeten gaan, maar daar stak de Engels overheid een stokje voor.

Die stap had namelijk in één keer de Engelse economie op haar gat gelegd, met een enorme economische crisis tot gevolg.

Ook in Amerika was in feite die rentestap nodig, want in een vrije markt is de rente het risico wapen.

Als banken het uitlenen te risicovol vinden, dan is er ergens een rentepercentage waarop ze het risico wel durven te nemen.

De rest van de economie kende echter geen tekort aan geld. Althans, niet zo acuut. Voor de rest van de markt was dus de hoge rente als een onzinnige stap gekomen. Het feit dat de BoE en de FED de rente niet enorm verhoogden is dus zeer begrijpelijk.

Wat echter nu bleek, is dat banken hun eigen werk niet meer durfden te doen.

Eerst deden ze hun werk niet goed, en nu durven ze het helemaal niet meer te doen. Hoe gek kan dit verhaal nog worden?

Daarop kwam Warren Buffett in beeld. Hij is dat gehannes ook wel zat en ziet nu een stel incapabele managers bedrijven en processen runnen waar ze geen verstand van lijken te hebben.

Wat hij vervolgens heel slim probeerde te doen, maar de zittende bank en verzekeraar managers waren net niet infantiel genoeg, is dat Warren Buffett wel een stuk van hun risico wilde overnemen.

Wat hij in feite aangaf, is dat hij de helft van hun risicoleningen wel wilde herverzekeren. De banken en verzekeraars hadden dan niet over bijvoorbeeld 100 miljard een probleem, maar slechts over 50 miljard.

Warren Buffett gaf daarom aan dat hij hun overheidsleningen wel wilde herverzekeren.

Er is serieus over nagedacht bij de banken en verzekeraars en ergens in de ondernemingen zaten nog in een donker hoekje een paar mensen met kennis van zaken.

Die doorzagen het slimme en sluwe plan van Warren Buffett.

De coupepoging van Warren Buffett gaat daarom niet lukken.

Warren Buffett wilde namelijk alleen hun beste lening risico wel overnemen. De banken en verzekeraars zouden dan weliswaar met slechts een halve portefeuille overblijven, maar dat was wel de slechte helft. De helft waarin nog meer lijken in de kast zullen zitten.

Enkele van die banken en verzekeraars zouden dan failliet kunnen gaan, maar de andere leningen, die Warren Buffett dan onder beheer heeft, zouden de storm overleven. Ondertussen ziet Warren Buffett dan concurrent na concurrent het loodje leggen, terwijl zijn positie in de markt alleen maar sterker wordt.

Hij is een sluw en keihard zakenman, onder een vriendelijk gezicht. dat is altijd al zo geweest en hij heeft daar ook nooit een geheim van gemaakt.

Terecht dat Warren Buffett deze stap gezet heeft, want het wordt ook tijd dat die zichzelf verrijkende nitwitten de plaat poetsen. Heel de sector kijkt Warren Buffett echter met de nek aan, want hij is niet één van de hunnen. Hij is echter wel degene met het laagste risico profiel en hij is vooralsnog totaal niet geraakt door de afwaarderingen die anderen zo keihard geraakt hebben.

De banken hebben de afgelopen maanden in totaal voor honderden miljarden moeten afwaarderen. Geen enkele manager heeft daarop de achteraf onterecht verkregen resultaatsbonussen moeten teruggeven.

De coupe van Warren Buffett is dus niet geslaagd, maar hoe dan verder?

De bankiers vertrouwen elkaar onderling, volkomen terecht, totaal niet. Ze stappen ook niet vrijwillig massaal op en er blijven lijken uit de kast komen, terwijl de huizenmarkt nog altijd verder terugloopt.

De Amerikaanse rente is nu terug naar 3% en daarmee is al de helft van het beschikbare rentewapen verbruikt, terwijl een definitieve oplossing niet in zicht is.

Hoe moeten we dat nu als beleggers gaan zien?

Nu dat heel veel bank aandelen 50% lager noteren, roept zich de vraag op wanneer de waarderingen op de beurs interessant gaan worden.

Laat duidelijk zijn, er gaan nog enkele banken en verzekeraars failliet. Dat lijkt onafwendbaar te zijn. Heel de sector kopen, is dus geen slimme zet. U koopt dan namelijk ook aandelen die uiteindelijk waardeloos zullen worden. Northern Rock is daarvoor een mooie waarschuwing.

Het maakt dus wel degelijk uit welke aandelen u eventueel zou kopen... ALS u al in deze sector een positie zou gaan opbouwen...

De grootste kans op faillissement hebben de kleine verzekeraars en banken. Die zijn het snelst afhankelijk van extern geld en die partijen worden nu bewust door de grote jongens uitgeknepen.

Goed voorbeeld is in Amerika Countrywide, dat geen geld meer kreeg en tegen zo'n beetje de laagst mogelijke koers een bod kreeg van het zo grote Bank of America.

De koers van Countrywide had slechts één dag onder het bod van Bank of America genoteerd!

Wie dus gokte op een overname en herstel van de Countrywide aandelen had wel heel erg veel geluk moeten hebben.

Het nu dus opkopen van aandelen van kleine marktspelers is geen goed idee, omdat een bod dat gedaan wordt zeer laag zal worden ingezet. Zo'n bod komt waarschijnlijk

een dag nadat de koers door een persbericht over geldtekort of verdere afwaardering is uitgegeven.

Wie kunnen de biedingen op de bodem dan nu nog doen?

- De grote banken die op zich geld zat hebben, maar nu liever de kleine spelers de duimschroef aandraaien om ze tegen spotprijzen te kunnen overnemen. Dit is de wet van de jungle, maar dan in de bankensector. Dit is de financiële maffia waar we het over hebben. U hoeft geen enkel respect meer te hebben voor de topmanagers van de banken en verzekeringssector. Het zijn allemaal criminelen die zich bezighouden met gelegaliseerde oplichting.

Ze zijn soms zo stom, dat ze zich zelfs bezighouden met niet gelegaliseerde oplichting. Hun hang naar nog meer geld maakt ze dan zo gretig dat ze de wet, die in principe voor iedereen geldt, helemaal vergeten. In die gevallen moeten ze naar verloop van tijd hun biezen wel pakken. Ze krijgen dan gewoon hun enorme oprotpremie mee en kunnen in enorme luxe de rest van hun leven slijten. De kans op vervolging is nihil. Ze wisten zelf al amper waar ze mee bezig waren, laat staan dat rechters daar ooit uit gaan komen.

Dit alles had nooit mogen gebeuren, maar bij het vallen van een keizerrijk vinden we nu eenmaal altijd excessen. Er zitten nu eenmaal geen mensen met een roeping meer aan het roer. Die zijn bijna allemaal met pensioen of overleden. De mannen die hun naam aan ondernemingen gaven worden zeldzaam. Heineken, Philips, Albert Heijn, Aalberts... Er voor in de plaats komen beroepsmanagers die slechts een baan hebben. Die doen het niet meer uit passie, die doen het slechts onder contract voor veel geld.

Het zijn overbetaalde werknemers zonder enige passie of feeling met het bedrijf.

Ook dat is een teken van de tijd.

Warren Buffett is de tachtig aan het benaderen. Hij is op dit moment misschien wel het icoon van een voorbijgane tijd. Een tijd dat er nog ondernemers aan het roer van grote beursgenoteerde ondernemingen stonden.

De kleine banken en verzekeraars zijn dus voor ons als aandelen beleggers een te groot risico. Het lijkt niet verstandig in die hoek posities in te nemen, hoe goedkoop of laag gewaardeerd zo'n aandeel ook lijkt.

De partijen met geld wachten nu echter hun kans af. Als Bank of America het voor elkaar krijgt om Countrywide tegen die bodemkoers te verkrijgen, dan heeft de grootste bank van Amerika ineens de grootste Amerikaanse hypotheekverstrekker in handen. Countrywide heeft dan in één klap geen cashtekort meer.

Het bedrijf is dan per direct het dubbele waard. Hoewel er vanuit de portefeuille van Countrywide dan nog nieuwe lijken kunnen ontstaan, zal het niet snel zo zijn dat de onderneming dan minder waard zou zijn dan wat Bank of America er voor betaald heeft.

Vandaar dat wij inzetten op de grote spelers die nog ruim in cash zitten. Die spelers zijn vaak ook nu nog winstgevend. DAT zijn de bankaandelen waar eventueel op ingezet kan worden. Dat kan in onze ogen al vanaf nu. Sterker nog wij hebben in de

BeursAccent service al posities ingenomen. Ze staan nu op een klein verlies, maar qua waardering zitten we onder K/W waarderingen van 10. Dat is midden in de crisis! Hier nu al posities opbouwen is niet zo heel risicovol. Als immers de grote instituten om zouden vallen, dan is zo wie zo uw geld niets meer waard. Dan gaan we weer betalen in natura, goud, zout en olie.

We geloven dus niet in het zwartste scenario van een ineenstorting van de maatschappij en het financiële bestel. Daar kunnen we simpelweg niet in geloven. Toch moeten we er echt rekening mee houden dat de markt zich af en toe nog rot zal schrikken. Zoals al eerder aangegeven, sommige partijen zullen nog failliet gaan.

We zien echter dat de grote banken in feite nu al weer bezig zijn met het gewone spelletje. Ze hebben geld zat en zetten anderen klem. Die grote jongens redden het wel. Die hebben de diepte om te kunnen overleven.

Op de beurs hebben ze hun afwaardering al grotendeels gehad. Zolang hun structurele winstgevendheid een feit blijft, zijn veel van die grote banken met een K/W van onder de 10 nog altijd goedkoop.

Het is goed te kopen op het moment dat de markt zich weer een keer rotgeschrokken is. Dan kunt u echt de koopjes vinden. Het is echter moeilijk om te wachten en moeilijk om dan in te durven zetten.

We raden daarom aan om nu al direct een kleine positie, maar pertinent niet de hele positie in te nemen.

Beter is het om rustig nieuwe posities in grote zeer winstgevende bankbedrijven op te bouwen.

Iedere maand wat aandelen en dat verdelen over drie tot zes maanden. U hoeft ook niet alle interessante aandelen nu al op te pakken. Haast is hier mogelijk helemaal niet nodig. Even een paar slechte beursdagen afwachten, kan u in individuele aandelen soms maar zo 10% aan aankoopkoers schelen.

- In de Nasdaq een 'W' bodempatroon, de 10% correctie vanaf dit punt is voor heel de index technisch gezien niet zo logisch -

DE TRENDS ZIJN DUIDELIJK, HET PROFITEREN ER VAN BLIJKT LASTIGER

LAAT U DOOR EEN EXPERT BIJSTAAN IN UW ENERGIE, WATER EN CHINA EN ANDERE TRENDBELEGGINGEN

De uitspraak: "The Trend is Your Friend" kent u. Toch doen weinig beleggers iets met het gegeven. 'Het mooie verhaal' van een veelbelovend aandeel verleidt ze weer tot gokken, in plaats van structureel investeren in een trend. Dat kost u geld, bakken met geld!

Laat ons u uitleggen waarom serieus trend beleggen in maatschappelijke trends als water, energie, en de groei bam China etc. zo goed blijkt uit te pakken voor uw beleggingsrendementen. We bewezen onze juiste visie met echte winsten!

Meer weten?

Zie <http://www.aandelen.com/beursaccent>